

## Філософський погляд на проблеми сучасного інформаційного суспільства

Вінницький національний технічний університет

### *Анотація*

*У даній роботі основну увагу філософському погляду на проблеми сучасного інформаційного суспільства .*

**Ключові слова:** інформаційне суспільство, суспільство, філософія, проблеми, інформація.

### *Abstract*

*In this work the main attention is paid to the philosophical view on the problems of modern information society.*

**Keywords:** information society, society, philosophy, problems, information..

### **Вступ**

З розвитком новітніх технологій все помітнішим став їх вплив на людину, суспільство в цілому. Виникають нові типи відносин між людьми, нові концепції щодо організації соціуму, зокрема – інформаційне суспільство, що є соціологічною концепцією, що визначає головним фактором розвитку суспільства виробництво та використання науково-технічної та іншої інформації. [1].

### **Інформаційне суспільство**

Інформаційне суспільство – це щабель в розвитку сучасної цивілізації, який настає внаслідок інформаційно-комп'ютерної революції й базується на інформаційних технологіях, «інтелектуальних» комп'ютерах, автоматизації та роботизації всіх сфер і галузей економіки та управління, єдиній найновішій інтегрованій системі зв'язку. Це забезпечує кожній особі (закріплюється законодавчими актами) будь-яку інформацію і знання та зумовлює радикальні зміни в усій системі суспільних відносин (політичних, правових, духовних та інше). Завдяки цьому забезпечується найбільший прогрес і свобода людини, можливість її реалізації [2].

### **Проблеми сучасного інформаційного суспільства**

В сучасній соціальній філософії усвідомлення поняття «суспільство» пов'язане з інформаційною революцією, із новим баченням світу. «Інформаційно-комп'ютерна революція реалізується як «процес інформатизації усіх сфер життя суспільства й життєдіяльності людини. В основі кожної соціотехнічної революції знаходяться свої особливі технологічні системи.

Для інформаційної революції це інформаційні технології. Її кінцевим результатом повинно стати створення нової інформаційної цивілізації. При чому все радикально змінюється: матеріальне виробництво і світогляд, побут і освіта, спілкування й мистецтво змінюють не тільки свої зовнішні риси, але й внутрішні механізми - зміст діяльності...» пише А.І. Ракітов у праці «Філософія комп'ютерної революції» [3]. Формується загально планетарна цивілізація на засадах, з одного боку, єдності і неподільності світового співтовариства, з другого - множинності, відносної незалежності й різноманітності народів, культур.

За думкою Д.Белла у наступному столітті вирішальне значення для економічного та соціального життя, для способів виробництва знання, а також для характеру трудової діяльності людини набуває становище нового соціального укладу, що базується на телекомунікаціях. Революція в організації та

обробці інформації та знань, в якій головну роль грає комп'ютер, розвертається водночас із розвитком індустріального суспільства.

Суспільство як система взаємозв'язків і взаємодій індивідів має певну структуру. Структура суспільства має два аспекти. По-перше, це те, що має назву «соціальної структури суспільства», тобто сукупність «мікро-соціумів» - соціальних груп, спільнот, які є суб'єктами суспільного життя. По-друге, це є система основних сфер життєдіяльності суспільства (матеріально-економічна, соціально-політична і духовно-культурна) і відповідних до них суспільних відносин (економічних, політичних, правових, моральних, релігійних тощо).

У сучасній філософії співіснують два підходи до типології суспільства, які частково заперечують одне одного, але разом із тим і доповнюють - інформаційний і цивілізаційний. Основною проблемою, на вирішення якої спрямовані ці підходи, є проблема логіки, певного порядку й спрямованості історичного процесу. Чи є історія розвитком, рухом вперед, чи вона є історією «броунівського руху», історією локальних, замкнених цивілізацій, не пов'язаних у єдиний загальнолюдський історичний процес [3]. Формацийний підхід однозначно вирішує цю проблему: історія є прогресивним розвитком, лінійним процесом сходження від менш досконалої формації до більш розвиненої. На відміну від нього, цивілізаційний підхід до історії набагато обережніше ставиться до історії, він не передбачає наперед заданого сценарію майбутнього розвитку, заперечує наявність єдиної закономірності історії

### Висновки

Сучасна філософія поставила питання людини і культури дуже близько. Так як проблеми людини і культури дуже тісно пов'язані в повсякденному житті, у всіх сферах людської діяльності, перш за все в такій важливій і необхідній сфері діяльності людини як сфера цінностей. От чому сучасне суспільство приділяє велику увагу вивченню етики, естетики, права і держави, релігії і науки, антропології, етнографії, психології, педагогіки, літератури і мистецтва.

### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1) Абдеев Р.Ф. Философия информационной цивилизации/ Р. Ф. Абдеев - М., 1994.
- 2) Белл Деніел Прихід постіндустріального суспільства / Деніел Белл – Сучасна зарубіжна соціальна філософія. - К., 1996. - С.194-251.
- 3) Ракитов А.И. В Философия компьютерной революции/ А.И. Ракитов – М., 1991.

**Ткачик Денис Анатолійович** – студент групи ІАКІТ-18м, факультет комп'ютерних систем і автоматизації, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: denzhvan@gmail.com

Науковий керівник: **Головащенко Ірина Олегівна** – канд. філософ. наук, доцент, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

**Ткачук Денис А.** – Faculty of computer systems and automation, Vinnytsia national technical University, Vinnytsia, e-mail: denzhvan@gmail.com

Supervisor: **Holovashenko Iryna** — PhD, Associated professor of the Department of Philosophy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia